

O ľudskom utrpení a Božej láske

alebo "Prečo to Boh dopustil?"

Ľudské utrpenie pôsobí zármutok a často vedie človeka k zatrpknutosti. Sme konfrontovaní s bolesťou spôsobenou chorobami, prírodnými katastrofami alebo ľudskou zlobou. *Ako to Boh môže dopustiť? Ak existuje Boh a ak je milujúcim Bohom, prečo nezasiahne? Prečo prinajmenšom nezabráni utrpeniu, ktoré si človek sám nezavinil?* Podobné otázky si v súvislosti s utrpením kladieme stále. Zamestnávali aj veriacich v dobe Starého a Nového zákona.

Hoci táto téma nie je ľahká, pokúsime sa k nej sformulovať pár myšlienok. Dúfame, že budú pomocou k lepšiemu pochopeniu utrpenia a zloby vo svete. Snáď budú tiež povzbudením s utrpením správne zaobchádzať, držať sa pevne nášho milujúceho Stvoriteľa alebo k nemu nájsť nový prístup.

Obsah

- 1 Ako k utrpeniu druhých pristupoval Ježiš
- 2 Ak Boh urobil všetko dobre ...
- 3 Odkiaľ pochádza utrpenie?
- 4 Utrpenie spôsobené človekom
- 5 Utrpenie spôsobené chorobami
- 6 O ľuďoch s postihnutím
- 7 Utrpenie spôsobené prírodnými katastrofami
- 8 Ako niesol utrpenie Ježiš a ako v tom môže pomôcť nám ...
- 9 Záver

Skôr než začneme písať o príčinách utrpenia, pozrime sa, ako k utrpeniu pristupuje Boh. Je dôležité si pri tom uvedomiť, že Boh utrpenie nezavinil, ani nie je voči nemu ľahostajný.

✚ 1 Ako k utrpeniu druhých pristupoval Ježiš

Všemohúci Boh sa v Ježišovi stal človekom. Preto môžeme na jeho príklade vidieť, ako sa sám Boh stavia k utrpeniu. Ježiš ukazuje, že Boh nám chce pomôcť a chce nás preniesť aj skrze tie najťažšie obdobia. Spomenieme niektoré príbehy z Nového zákona.

Potom išiel (Ježiš) do mesta, ktoré sa volá Naim. Išli s ním jeho učeníci a veľký zástup ľudu. Keď sa priblížil k mestskej bráne, práve vynášali mŕtveho. Bol to jediný syn matky a tá bola vdova. Sprevádzal ju veľký zástup z mesta. Keď ju Pán uvidel, bolo mu jej ľúto a povedal jej: „Neplač!“ Potom pristúpil a dotkol sa már. Nosiči zastali a on povedal: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ Mŕtvy sa posadil a začal hovoriť. A Ježiš ho vrátil jeho matke. Tu sa všetkých zmocnil strach, velebili Boha a hovorili: „Veľký prorok povstal medzi nami“ a: „Boh navštívil svoj ľud.“ (*Lukášovo evanjelium 7:11-16*)

Žena, ktorej zomrel jediný syn, bola vo veľmi ťažkej situácii. Vdovy bez detí boli vtedy nielen osamelé, ale úplne odkázané na milodary. Boli nemajetné a často nemali nikoho, kto by sa zasadil o ich právo. Smrťou syna stratila táto vdova svoju jedinou oporu. Ježiš mal so smútiacou matkou súcit, prišiel k nej a povedal jej: *Neplač!*

Jej núdza ho nenechala chladným. Pomohol jej.

Iným príkladom je slepý žobrák Bartimej. Jeho život sa skrze Ježišovu pomoc zmenil:

A keď (Ježiš) so svojimi učeníkmi a s veľkým zástupom z Jericha odchádzal, pri ceste sedel slepý Bartimej, Timejov syn, a žobral. Keď počul, že je to Ježiš Nazaretský, začal kričať: „Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ Mnohí ho okríkali, aby mlčal; ale on ešte väčšmi kričal: „Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ Ježiš zastal a povedal: „Zavolajte ho!“ Zavolali slepca a vraveli mu: „Neboj sa! Vstaň, volá ťa!“ On odhodil plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi. Ježiš mu povedal: „Čo chceš, aby som ti urobil?“ Slepce mu odpovedal: „Rabboni, aby som videl!“ A Ježiš mu povedal: „Chod', tvoja viera ťa uzdravila!“ A hneď videl a šiel za ním po ceste. (*Markovo evanjelium 10:46-52*)

Ak slepý človek nepochádzal z majetnej rodiny, bolo žobranie jeho jedinou možnosťou, ako prežiť. Je pochopiteľné, že Bartimej kričal zo všetkých síl, keď začul, že Ježiš je nablízku. O Ježišovi musel počuť už predtým. Veril, že je záchranca poslaný od Boha, ktorý jediný mu môže pomôcť. A on mu svoju pomoc neodoprel.

Ježišovu lásku k hľadajúcim a núdznym môžeme vidieť aj z nasledujúcej udalosti:

Ježiš povedal učeníkom: „Podte vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite.“ Lebo stále prichádzalo a odchádzalo mnoho ľudí a nemali sa kedy ani najesť. Odišli teda loďou na pusté miesto do samoty. Ale videli ich odchádzať a mnohí sa dovtípili, kam. Pešo sa ta zbehli zo všetkých miest a predstihli ich. Keď vystúpil a videl veľký zástup, zlutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam. Keď už bolo veľa hodín, pristúpili k nemu jeho učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a je už veľa hodín. Rozpušť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“ On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“ Vraveli mu: „Máme ísť nakúpiť za dvesto denárov chleba a dať im jesť?“ Opýtal sa ich: „Koľko máte chlebov? Chodte sa pozrieť!“ Keď to zistili, povedali: „Päť a dve ryby.“ Tu im rozkázal usadiť všetkých po skupinách na zelenú trávu. A posadali si v skupinách po sto a po päťdesiat. Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával svojim učeníkom, aby im ich rozdávali. Aj obe ryby rozdelil všetkým. Všetci jedli a nasýtli sa... (*Markovo evanjelium 6:31-42*)

Ježiš nielen v tejto situácii urobil zázrak. Mnoho ľudí by si aj dnes prialo, aby niekto zázračným spôsobom zasiahol do ich situácie a všetko uviedol do poriadku. Ježišovi však išlo o niečo viac, než zmierniť utrpenie ľudí skrze zázrak. Tým, že sám sa stal človekom chce ukázať, že Boh miluje každého človeka a stojí po boku tých, ktorí trpia. Ježišovo konanie je výrazom Božieho zmilovania sa nad človekom a jeho blízkosti k človeku v utrpení a tiesni. Cieľom Božej lásky pritom nie je v prvom rade odstrániť hlad a choroby. Veď najväčšia potreba človeka spočíva v niečom inom...

2 Ak Boh urobil všetko dobre ...

V Biblii čítame, že Boh stvoril človeka a za domov na zemi mu dal raj. Raj nepredstavuje len nedotknutú prírodu, pokoj a zdravie. Raj vyjadruje harmóniu medzi Bohom a jeho stvorením: Božiu lásku, ochranu, starostlivosť a dobrotu voči človeku. Predstavuje tiež úprimný láskyplný vzťah medzi ľuďmi, ktorí majú vo svojom jednaní voči sebe navzájom odrážať milujúcu bytosť svojho Stvoriteľa.

K Božej láske patrí, že človeka obdaroval svedomím. Tento *vnútorný Boží hlas* má človeka viesť v jeho správaní, aby činil to, čo zodpovedá láske, a tak žil v pokoji s Bohom a ľuďmi.

Zámerom života v raji mala byť príprava na večné spoločenstvo s Bohom v nebi, do ktorého mal *prejsť* každý človek na konci svojho putovania na zemi. To je skutočným cieľom našej existencie: Byť večne s Bohom — k tomu bol a je človek určený.

✚ 3 Odkiaľ pochádza utrpenie?

Kým človek Bohu dôveroval, mohol žiť pod jeho ochranou a opaterou. Keď sa však od Boha odvrátil, prišlo do sveta utrpenie a smrť. Biblia to znázorňuje príbehom o páde do hriechu (1. kniha Mojžišova 3). Hoci človek v raji netrpel žiadnou núdzou alebo nedostatkom, nechcel byť na Bohu naďalej závislý a podriaďovať sa mu. Chcel sám určovať, čo je dobré a čo je zlé, čo bude robiť a čo nie. Tým však život v raji stratil.

Avšak, nielen harmónia medzi Bohom a človekom bola narušená. Príbeh o bratovražde Ábela Kainom ukazuje, že pád do hriechu mal veľmi zlý dopad aj na spolužitie ľudí (1. kniha Mojžišova 4:1–16). Utrpenie, ktoré prišlo do sveta ako dôsledok hriechu, sa rozšírilo medzi ľuďmi. K tomu pribudlo aj utrpenie spôsobené chorobami. Tiež prírodné živly môžu predstavovať vážne ohrozenie života. V nasledujúcich kapitolách sa jednotlivým bodom budeme venovať podrobnejšie.

✚ 4 Utrpenie spôsobené človekom

Odkedy človek stratil raj, sa väčšina snaží nájsť šťastie nezávisle od Boha. Najmä v materiálnom blahobyte, v rodinnom živote a vo vzťahoch, v uznaní a v prijatí druhými ľuďmi. Človek sa pritom často hlbšie nezaujíma o to, čo jeho správanie znamená pre ostatných. Veď jeho určujúcim motívom býva hľadanie vlastného prospechu, istoty a „príjemných“ pocitov. Takto skazenosť človeka a sveta, v ktorom žije zachádza stále ďalej. Negatívne dôsledky nesie každý, či už priamo alebo nepriamo. Sú v živote človeka realitou, rovnako ako jeho hriech.

Boh v Biblii opakovane varuje človeka, aby nehrešil a nebol ľahostajný voči jeho hodnotám a vôli. Hriech stojí vždy proti láske a nutne so sebou nesie utrpenie. Ono nezačína násilím, kriminalitou a vojnami. Aj v dennom živote sme ním obklopení. Tam, kde ľudia nemilujú Boha, prikladá sa hodnotám ako je: nezištná láska a služba, pokora, čistota, bezúhonnosť, spravodlivosť ... len veľmi malá váha. Namiesto toho chce byť človek dôležitým — chce niečo dosiahnuť, niečo znamenať, prevládať nad druhými alebo uspokojiť svoje žiadosti. Preto sa rozmáhajú súperivosť, pýcha, závišť, neúprimnosť, pokrytectvo, sebecko a ctižiadosť. Tieto sú častými príčinami ľudského utrpenia. Stáva sa, že keď niekto nedokáže naplniť očakávania svojho okolia, cíti sa menejcenným, nemilovaným a na nesprávnom mieste. Iní sa všemožne snažia, aby si ich druhí všímali. Keď zlyhajú, často sú ponechaní svojmu osudu a upadajú do zúfalstva a depresie.

O globálnej sociálnej nespravodlivosti už asi všetci vieme, že za chudobou rozvojových krajín stojí blahobyť bohatých krajín. Sme však pripravení zmeniť svoj vlastný životný štýl a uspokojiť sa len s tým, čo skutočne potrebujeme? Je vôbec na mieste pýtať sa otázku: Ako to Boh mohol dopustiť?, ak my sami proti tomu nič nerobíme?

Je napríklad známe, že šičky v sériovej výrobe v Ázii musia pracovať vo veľmi zlých podmienkach. Pri požiaroch v továrňach na odevy prišli mnohé z nich o život alebo schopnosť pracovať. A to len preto, že veľkým odevným spoločnostiam nezáleží na ochrane a dobrých podmienkach pracovníkov ich dodávateľských podnikov. Vidia v nich len lacnú pracovnú silu. Napriek tomu v našej (európskej) spoločnosti ľudia nie sú ochotní vzdať sa nakupovania nového lacného oblečenia. Chcú držať krok s každým módnym trendom, hoci ich šatník je preplnený. Takto sa stávajú spoluzodpovednými za vykorisťovanie a sociálnu

nespravodlivosť, ktoré sú zo ziskuchtivosti páchané na druhých.

A ako sa k tomu stavia Boh? Nevyprázdni naše bankové kontá a peniaze nerozdá chudobným. On nás nenúti k dobrému. Dal nám vedomie zodpovednosti a svedomie, ktoré nám ukazuje, čo máme robiť. Volá nás konať podľa lásky a starať sa zo slobodného rozhodnutia o tých, ktorí sú v núdzi. Vynútené dobré skutky nie sú skutočne dobré a nemajú hodnotu (nielen) v Božích očiach. Boh si želá, aby sme boli dobrí a zodpovední ľudia, ktorí radi milujú a nestavajú sa ľahostajne k utrpeniu druhých.

✞ 5 Utrpenie spôsobené chorobami

Zdravie je najdôležitejšie - podobné výpovede počujeme nielen od ľudí, zasiahnutých chorobami. Závažná choroba je určite ťažkou kapitolou v živote človeka zvlášť vtedy, keď je spojená so silnou bolesťou a ak je nevyliciteľná. Je ešte neznesiteľnejšia, keď je v nej človek opustený. Keď sa príbuzní alebo známi stiahnu. Možno nemajú nič, čo by mohli v núdzi ponúknuť? Možno si uvedomujú, že každá útechazase bude lepšie, je len prázdny slovom.

Biblia chápe choroby ako ďalší dôsledok pádu do hriechu. Dôsledok toho, že ľudia bez Boha sa v priebehu dejín vydali na zlé cesty a stratili Božiu ochranu. Boh stvoril ľudstvo ako jedno spoločenstvo, v ktorom každý jednotlivec zažíva bezpečie v Bohu aj skrze starostlivosť ostatných ľudí. Pokiaľ tieto chýbajú, prirodzene, negatívne dôsledky zasiahnu predovšetkým tých, ktorí sú nejakým spôsobom slabší ako ostatní a nie nutne tých, ktorí nesú väčšiu vinu.

Hriech mnoho zničil: životné prostredie, ale aj vnútorný život človeka — jeho telo a dušu. V tomto zmysle patria ťažké choroby k utrpeniu, ktoré spôsobil človek. Mnohé ochorenia sú dôsledkom zlého spôsobu života toho, koho zasiahli. Choroby však môžu zasiahnuť aj ľudí, ktorí za to nie sú osobne zodpovední.

Biblia rozpráva príbeh o človeku, ktorý sa volal Jób. Bol bezúhonný, ale veľmi chorý. Nechápal príčinu svojho utrpenia. Prešiel hlbokým vnútorným bojom. Nakoniec prijal skutočnosť, že my ľudia máme určité hranice a nedokážeme celkom preniknúť do podstaty vecí. Chýba nám nahlád, ktorý má len Boh:

Tu Jób odpovedal Pánovi: „Nuž dobre viem ja, že ty všetko urobíš, nijaký tvoj zámer nemožno prekaziť. Hovoril som, lenže neuvážil som tie divy, čo chápať ver' som nemohol. (Jób 42:1-3)

Toto poznanie pomohlo Jóbovi vzdať sa výčitiek a nájsť útechu v tom, že Boh má všetko vo svojich rukách. Porozumel, že sa mu môže zveriť, a že jedného dňa uzrie svojho spravodlivého Stvoriteľa, ktorý mu zjedná spravodlivosť. (Jób 19:25)

Ani dnes človeku, zasiahnutému ťažkou chorobou, nepomôže zostať len pri hľadaní príčin svojho utrpenia. Oveľa dôležitejším a prínosnejším môže byť pochopenie, čo sa mám zo svojho utrpenia naučiť. **Kam ma chce Boh touto cestou viesť?** Len skrze úprimné obrátenie sa na Boha môže človek pochopiť hlbší zmysel osobného utrpenia.

K tomu potrebujeme postaviť vlastný život do Božieho svetla: *Uvedomujem si, že môj život je vzácny dar? Nakolko dôležitý je pre mňa TEN, ktorý život dáva? Nakolko ho hľadám? Vzdávam mu za svoj život vďaku? Pýtam sa ho, ako mu môžem vyjadriť svoju vďačnosť?* Alebo so samozrejmosťou očakávam prežitie zdravého a dlhého života bez väčších problémov?

Zdravie má vysokú hodnotu, ale nemá mať tú najvyššiu hodnotu v našom živote. Choroba môže priniesť do ľudského života zrelosť. Môže nám postaviť pred oči, akí sme krehkí a aký pominuteľný je náš pozemský život. Skrze chorobu sa môžeme učiť súcitiť s našimi blížnymi a rásť v milosrdenstve voči tým, ktorí sú v

núdzi. Choroba nám môže pomôcť nájsť oporu v Bohu (namiesto toho, aby sme sa spoliehali sami na seba a na to, čo dokážeme). S chorobou sa môžeme naučiť, že naša hodnota nezáleží na našom výkone. Naša cena je v tom, že nás Boh miluje nezávisle na tom, či sme zdraví alebo chorí. Že nás stvoril k večnému životu v jeho blízkosti. Pozvanie k večnému životu platí pre každého — aj choroba môže pomôcť pochopiť, že večnosť je cieľ nášho života. Večný život je nádejou všetkých veriacich a nádej dáva trpiacemu človeku potrebnú silu utrpenie niesť:

Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej. Lebo ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh aj tých, čo zosnuli, skrze Ježiša privedie s ním (k životu). (1. Tesalonickým 4:13-14)

⚓ 6 O ľuďoch s postihnutím

V našej spoločnosti, kde je v centre ľudský výkon, sa často spája telesné alebo duševné postihnutie s utrpením. Prevláda názor, že život človeka napríklad s Downovým syndrómom nie je plnohodnotný, pretože taký človek je neustále odkázaný na druhých. Väčšina rodičov sa kvôli tomu rozhodne pre ukončenie tehotenstva — pre potrat. Vo väčšine krajín sveta je v tomto prípade potrat beztretný (legálny až do pôrodu)!

Stále zriedkavejšie stretávame ľudí s Downovým syndrómom alebo s iným hendikepom. Je to preto, že počas tehotenstva sú skrze prenatálne vyšetrenia „odfiltrovaní“ [1].

Nie je však skutočným utrpením postihnutých ľudí práve to, keď sa na nich ostatní pozerajú zhora? Keď im nepriamo dávajú najavo, že ich život nemá hodnotu a bolo by lepšie, keby sa nikdy nenarodili?! Alebo keď ich druhí ľutujú, pretože si myslia, že si nebudú môcť „užiť“ život?

Sme veľmi vďační, že napriek tomu sa ešte nájdú ľudia s telesným alebo duševným postihnutím, ktorí sú prijímaní svojimi rodinami alebo širším okolím, kde je o nich postarané a môžu sa tak aj pri svojom postihnutí radovať zo života.

⚓ 7 Utrpenie spôsobené prírodnými katastrofami

Všetci sa radujeme z prírody. Veriaci ľudia ju vnímajú ako výraz moci, múdrosti, tvorivosti a lásky nášho Stvoriteľa. Na druhej strane, zem nie je miestom bez nebezpečenstva. Opakujúce sa zemetrasenia, sopečné výbuchy, cunami, suchá, potopy, búrky... sú prírodnými katastrofami, pri ktorých niekedy prichádza o život veľa ľudí. Vystávajú prinajmenšom dve otázky:

- 1) Prečo Boh nestvoril našu zem tak, aby neohrozovala človeka?
- 2) Ako sa má človek, podľa Božieho plánu, k týmto hrozbám postaviť?

Kľúčom k zodpovedaniu prvej otázky je objasnenie tej druhej. Pomôžeme si príkladom zo Starého aj z Nového zákona.

Najprv text zo Starého zákona, kde sa Boh prihovára prostredníctvom Mojžiša k svojmu ľudu krátko pred tým, než vstúpili do Kanánu — do zeme, ktorú im Boh zasľúbil, keď ich vyviedol z egyptského otroctva:

...Krajina, do ktorej sa uberáš, aby si ju vlastnil, nie je taká ako egyptská krajina, z ktorej ste vytiahli, kde si sial svoje semeno a zvlažoval svojimi nohami ako zeleninovú záhradu. Krajina, do ktorej tiahneš, aby si ju vlastnil, je krajinou vrchov a rovín a

zvlažovaná je z neba dažďami, krajinou, o ktorú sa stará Pán, tvoj Boh, a sú na ňu ustavične upreté oči Pána, tvojho Boha, od začiatku roka až do konca. A ak budete poslúchať moje príkazy, ktoré vám dnes ukladám, ak budete milovať Pána, svojho Boha, a slúžiť mu celým srdcom a celou dušou, tak dá vašej zemi dažďa na svoj čas, včasný dážď i neskorý dážď, aby ste mohli pozbierať obilie, mušt a olej, aj trávu vašich polí pre svoj dobytok, aby ste sa aj vy mali z čoho najesť dosýta. Dávajte si pozor, aby vaše srdce nepoblúdilo, aby ste neodbočili a neslúžili cudzím bohom a neklaňali sa pred nimi; ináč by vzbĺkol Pánov hnev proti vám, zatvoril by nebesá a dážď by vôbec nepadal, zem by neprinesla svoje plody a vy by ste zakrátko vyhynuli z krásnej krajiny, ktorú vám dá Pán... (5. *Kniha Mojžišova 11:10-17*)

V citovanej pasáži je zanechaná správa: Boh je láska a hľadá vzťah s tými, ktorých stvoril, aby im preukázal svoju dobrotu. Boh svojmu ľudu zasľubuje, že ho bude chrániť a bude mu žehnať dažďom a úrodou, ak ho budú milovať a chodiť po jeho cestách. Ak však Boha opustia, opustia aj jeho ochranu a nevyhnú sa následkom.

V Skutkoch apoštolov 11:27-30 je zmienka o hladomore, ktorý nastal za vlády cisára Klaudia (panoval v rokoch 41-54 po Kr.):

V tých dňoch prišli do Antiochie proroci z Jeruzalema. Jeden z nich, menom Agabus, vstal a z vnuknutia Ducha oznámil, že bude veľký hlad po celom svete. A aj bol za Klaudia. Preto sa učeníci rozhodli, že každý podľa svojich možností napomôže bratom, čo bývajú v Judei. Aj to urobili a poslali zbierku starším po Barnabášovi a Šavlovi.

Tu vidíme na konkrétnom príklade, ako Boh ochraňuje pred nebezpečenstvami tých, ktorí ho počúvajú a ktorí sú s ním spojení. Pre veriacich, ktorí neboli hladomorom tak silno zasiahnutí, bolo samozrejme pomôcť ostatným v ich núdzi. Skrze kresťanskú lásku mohli byť dôsledky hladomoru zmiernené.

Hladomor za vlády Klaudia nie je v Biblii spájaný s hriechom ľudí. Je jednoducho spomenutý ako skutočnosť, rovnako ako je skutočnosťou to, že sa v živote môžeme dostať do ťažkej situácie. Takými situáciami však môžeme prejsť po boku nášho Stvoriteľa, ktorý nás vyzýva, aby sme si v nich stáli na blízku.

Boh chce, aby sme pochopili, ako sa máme postaviť k nebezpečenstvám na tejto zemi a ako si v nich môžeme navzájom pomáhať. To je možné vtedy, keď sa ho budeme pýtať a necháme sa ním viesť. Z globálneho pohľadu to, žiaľ, nie je reálne, pretože väčšina ľudí sa Bohu nechce podriaďiť. Ľudia, ktorých vedie túžba po moci, nechcú prijať svoje hranice. Odvracajú sa od Boha a vo svojej nerozumnosti, ľahkovážnosti alebo zaslepenosti prehládajú nebezpečenstvo. Niektoré veľkomestá sú známe tým, že sú vybudované v oblastiach postihovaných zemetrasením. Napriek tomu v nich pribúdajú noví prisťahovalci – niektorí nútení potrebou nájsť si prácu a mnohí iní hľadajúci blahobyť, úspech a kariéru. Katastrofy sú tak nami ľuďmi často „predprogramované“.

O ľuďoch zasiahnutých prírodnými katastrofami nemôžeme vyvodiť, že nesú väčšiu vinu ako ostatní. Takéto udalosti väčšinou nemôžeme vnímať ani ako Boží trest. Je možné ich však vidieť ako výzvu zaobchádzať s naším životom a prírodou zodpovedne a predovšetkým ako výzvu obrátiť sa k Bohu. Na zemi predsa ide o viac než o blahobyť a bezstarostný a bezpečný život. Všetci raz budeme stáť pred Bohom, a vtedy bude záležať na úplne iných veciach. Ježiš hovorí, že sa máme znepokojovať predovšetkým o náš večný život:

„Dajte si pozor a chráňte sa všetkej chamtivosti! Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí od toho, čo má.“ A povedal im aj podobenstvo: „Istému

boháčovi prinieslo pole veľkú úrodu. Premýšľal a hovoril si: „Čo budem robiť? Veď nemám kde uložiť úrodu.“ Potom si povedal: „Toto urobím: Zrúcam svoje sýpky a postavím väčšie a tam uložím všetko obilie i ostatný svoj majetok.“ Potom si povie: „Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hoduj!“ Ale Boh mu povedal: „Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život, a čo si si nahobil, čie bude?“ Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, a pred Bohom nie je bohatý.“ (*Lukášovo evanjelium 12:15-21*)

Biblia jasne ukazuje, že Božia starostlivosť a dobrota sa netýka len tých, ktorí Boha milujú. Život na zemi je síce sprevádzaný nebezpečenstvami, v ktorých Boh nemôže dostatočne chrániť tých, ktorí sa od neho odvrátili, napriek tomu dáva všetkým ľuďom vo svojej láske veľa dobrého. Mnohí si toto neuvedomujú.

Ale ja (Ježiš) vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Veď on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posieľa dážď na spravodlivých i nespravodlivých. (*Matúšovo evanjelium 5:44-45*)

Možno Boh nestvoril zem ako miesto bez nebezpečenstva práve preto, aby sme uprostred neho mohli zakúšať jeho ochranu a pomoc... Uvedomovali si prítomnosť nášho Stvoriteľa a našu závislosť na ňom... Aby sme nespýšneli a nestali sa sebaistými, keď si myslíme, že máme všetko vo svojich rukách. V tom môže spočívať odpoveď na našu prvú otázku.

8 Ako niesol utrpenie Ježiš a ako v tom môže pomôcť nám ...

Svojim príchodom medzi nás prijal Ježiš život v skazenom svete. Hoci mnohým trpiacim pomohol, on sám zakúsil na vlastnom tele dôsledky ľudskej zloby. Prijal mučenie a dokonca aj ukrižovanie, aby nám ukázal, čo je naším skutočným problémom a čo musíme zmeniť.

Ježiš volal ľudí k tomu, aby vo svojom živote dali Bohu prvé miesto. Jeho zvesť a jeho život im nastavili zrkadlo, ktoré pohlo ich svedomím. Ľudia mohli pochopiť, v čom zhrešili a čo ich od Boha oddelilo. Náboženský vodcovia Ježiša znenávideli, pretože odhalil ich pokrytectvo. Väčšina sa k jeho výzve opustí sebecký život, postavila ľahostajne. Ježiš, ktorý neurobil nikdy nič zlé, bol preto nespravodlivo odsúdený ako zločinec. Ako to niesol? V predvečer svojho ukrižovania povedal svojim učeníkom nasledovné slová:

Hľa, prichádza hodina, ba už prišla, keď sa rozpráchnete, každý svojou stranou, a mňa necháte samého. Ale nie som sám, lebo Otec je so mnou. Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet! (*Jánovo evanjelium 16:32-33*)

Pre Ježiša bolo najdôležitejšie vždy činiť vôľu svojho Otca, aby s ním zostal spojený. To mu dalo silu niesť aj nespravodlivé utrpenie bez zatrpknutia, bez nenávisti a bez toho, aby sa proti svojej situácii búril. Aj v utrpení zveril svoj život Otcovi a k ľuďom si zachoval lásku. Jeho pozemský život bol násilne ukončený, ale jeho večný život mu ľudia zobrať nemohli.

Aj apoštol Pavol opisuje, ako on a ostatní kresťania dostali od Ježiša silu niesť ťažkosti, v utrpení neprepadnúť zúfalstvu, a napriek tomu si zachovať vnútornú radosť z nádeje na večný život:

No tento poklad máme v hlinených nádobách, aby mal Boh zvrchovanú moc, a nie my. Zo všetkých strán nás sužujú, ale nie sme stiesnení; sme bezradní, ale nepoddávame sa;

prenasledujú nás, ale nie sme opustení; zrážajú nás, ale nehynieme (...) veď vieme, že ten, čo vzkriesil Pána Ježiša, s Ježišom vzkriesi aj nás a postaví nás s vami. A to všetko pre vás, aby hojnosť milosti prostredníctvom mnohých rozmnožila vzdávanie vďaky na Božiu slávu. Preto nechabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje. Veď naše terajšie ľahké súženie prinesie nám nesmierne veľkú váhu večnej slávy, ak nehladáme na to, čo je viditeľné, ale na to, čo je neviditeľné; lebo viditeľné je do času, ale neviditeľné je naveky. (2. list Korintským 4:7-18)

Aj keď sme voči mnohému utrpeniu bezmocní, môžeme si byť istí, že Boh všetko vidí a vie. V neviditeľnom večnom svete panuje spravodlivosť, pretože Boh pôsobí spravodlivosť tým, že každému odplatí podľa jeho skutkov. Kto našiel záľubu v nespravodlivosti alebo bol ľahostajný k nespravodlivému jednaniu, nebude mať účasť na radosti z večného života.

Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženícha. A počul som mohutný hlas od trónu hovoriť: „Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi! A bude medzi nimi prebývať; oni budú jeho ľuďom a sám Boh — ich Boh — bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu; ani náreku, ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo.“ (Zjavenie 21:1-4)

Už teraz nám však Ježiš chce pomôcť zažiť Božiu blízkosť a žiť z jeho sily. Pokiaľ na jeho lásku odpovieme vďačnosťou a necháme sa ním v našom konaní viesť, obdaruje nás pokojom, radosťou a nádejou, ktoré nemôžu byť narušené vonkajšími okolnosťami. Ježiš o tom hovorí v Matúšovom evanjeliu 11:27-30

Môj Otec mi odovzdal všetko. A nik nepozná Syna, iba Otec, ani Otca nepozná nik, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť. Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.

✠ 9 Záver

Boh stvoril človeka so schopnosťou slobodne sa rozhodovať a niesť zodpovednosť. To znamená, že na jednej strane máme slobodu robiť morálne rozhodnutia, na druhej strane sme tiež za naše konanie zodpovední. To je podstatný rozdiel medzi človekom a ostatným stvorením. Naša ľudská dôstojnosť spočíva v tom, že sa môžeme slobodne rozhodnúť pre lásku k ľuďom a k Bohu, pre súcit, úprimnosť, vernosť a pod. Morálna sloboda patrí k podstate človeka, a preto nám ju Boh nevezme, keď ju zneužijeme, keď sme ľahostajní, sebeckí, nemilosrdní ... a tak škodíme sami sebe alebo zapríčiňujeme utrpenie iným ľuďom. Príčinou utrpenia nevinných teda nie je Boh. Príčina spočíva v tom, že človek nevyužíva svoju slobodu a svoje dary podľa Božieho plánu.

Všetci máme skúsenosť, že zlé rozhodnutia majú zlé následky. Človek sa z toho má poučiť robiť správne rozhodnutia, ktoré majú dobré následky. Rovnako tak je to s dôsledkami hriechu. Nemôžeme očakávať, že neláskavé, sebecké a ľahostajné správanie nebude mať žiadne dôsledky. Utrpenie, ktoré priniesol hriech, má človeku ukázať, že cesta bez Boha nevedie k ničomu dobrému. Túto nesprávnu cestu má čo najskôr opustiť, aby už viac nespôsobil utrpenie a žil s Bohom a s ľuďmi v pokoji.

Ľudia, ktorí majú s utrpením skúsenosť, často pochybujú o Božej existencii alebo o Božej láske. Na druhej strane možno nemajú problém s nespravodlivosťou alebo zločinom, ak im prinesie určitú výhodu. Jedným

príkladom sú potraty. V posledných rokoch bolo na svete potratených približne 73 miliónov nenarodených detí ročne. To znamená viac než 200 000 potratov za deň[2]. Je nepredstaviteľné, koľko ľudí je zapojených do tohto globálneho zločinu. Boh nezasahuje tak, že by napríklad nechal lekára zomrieť na infarkt, hneď ako prikočí k vykonaniu potratu. Boh pôsobí inak. Človeka konfrontuje s dôsledkami svojich hriechov, ktoré ho môžu viesť k zamysleniu, napr. skrze svedomie. Tento Boží prístup k ľuďom je zreteľný v Ježišovom podobenstve o márnotratom synovi (Lukášovo evanjelium 15:11–24):

Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.“ A on im rozdelil majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu. Išiel teda a uchytil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával. Vstúpil teda do seba a povedal si: „Koľko nádenníkov u môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.“ I vstal a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.“ Ale otec povedal svojim sluhom: „Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykrmené teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“ A začali hodovať.

Boh je láska, preto nás nechce násilu tlačiť k tomu, aby sme sa nad sebou zamysleli. Uchádza sa o ľudskú lásku a čaká trpezlivo, že sa otvoríme jeho hlasu. Boh chce mať s nami úprimný vzťah, ktorý môže vzniknúť len na základe slobody a nie z donútenia. Na základe tohto vzťahu nám chce darovať svoju pomoc, silu, ochranu vo všetkých nebezpečenstvách a ťažkostiach života na tejto zemi. Predovšetkým nám však chce darovať radosť z večného života s ním.

K čítaniu tohto článku vás možno priviedla skúsenosť, že ste sami zažili utrpenie. Možno ste sa pýtali, odkiaľ je tak veľa utrpenia vo svete a čo s tým môžeme urobiť. Sme radi, že u Ježiša a v Biblii nachádzame jasné odpovede na dôležité otázky. Chceli by sme pomôcť ľuďom nájsť cestu k Bohu, ktorý dokáže očistiť a premeniť srdce človeka a môže nás urobiť schopnými milovať. Ak máte túžbu Boha spoznať, žiť s ním a milovať druhých alebo ak máte myšlienky či otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nás skontaktujete.

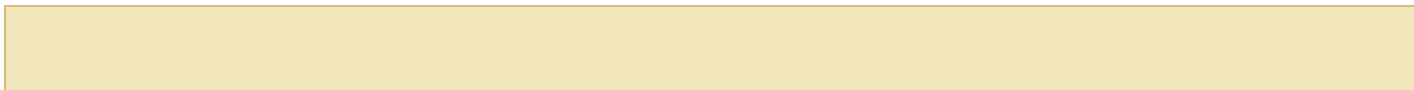
Súvisiace témy

- [Boh je láska](#)

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

[Vaša e-mailová adresa](#)

Vaša správa

Odosla?

Poznámky:

1. V roku 2020 bola zverejnená štúdia v časopise European Journal of Human Genetics. Štúdia pracovala s údajmi z rokov 2011–2015. Podľa autorov sa v dôsledku ukončenia tehotenstva v Európe narodilo priemerne o 54% menej detí s Downovým syndrómom. Súvisí to s prenatálnym testovaním, keď v prípade pozitívneho diagnostikovania končí väčšina tehotenstiev potratom. Štúdia ďalej odhaduje, že na Slovensku v dôsledku potratov vyplývajúcich z prenatálneho diagnostikovania Downovho syndrómu, počet ľudí s týmto syndrómom klesol o 58%. Dostupnosť: <https://downovsyndrom.sk/v16/node/2337>

2. <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/induced-abortion-worldwide>

© 2021 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 - podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely.

Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.